

Патријарх Порфирије: Логика овог света не може да смести у себе логику љубави Божје

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија изговорена 4. децембра 2023. године, на празник Ваведења Пресвете Богородице, на светој архијерејској Литургији у манастиру посвећеном том великом празнику у Београду

Браћо и сестре, благословени смо данас! Благословен је читав људски род, јер данас славимо оно што се збило у јерусалимском храму када је Мајка Божја, Пресвета Богородица, имала свега три године. Днес благовољенија Божијег предображеније – певамо у тропару данашњег празника. Данас, тј. на дан Ваведења, открива се тајна плана Божјег. Открива се какав је наум Божји о људском роду, о нама, јер је Пресвета Богородица са свега три године уведена у храм и посвећена Богу. Уведена је на место на које је у храму само једампут годишње улазио свештеник да би читао молитву за очишћење, за измирење изабраног народа са Богом. А ево, Пресвета Богородица бива уведена у Светињу над светињама, бива уведена јер је Она предодређена да буде Светиња над светињама, да буде место на коме ће се збити спасење људског рода.

Читав људски род има слабост, има немоћ, оптерећен је гордошћу као избором сваког пада и сваког греха. Оно што је Бог припремио да ми гордељиви – а гордост значи вера у то да можемо без Бога, да можемо сами, да смо ми Бог – да ми такви имамо шта да принесемо Богу као залог свог спасења јесте Пресвета Богородица толико чиста и пречиста да може ући тамо где нико не улази и да Он преко Ње може доћи међу нас, да може ући у матицу нашег живота, силазећи све до крајњег нашег одступништва, све до Ада, да може доћи Онај који је створио свет и који је нас створио по слици и прилици својој, који нас је створио да бисмо били Његова браћа, да бисмо били учесници лепота, радости и пуноће које Он има. Ништа мање од тога је назначење због којег је Бог нас створио. Да није тако не би се одрекао свега свога да би се са нама поистоветио како би нас опет загрлио. Ништа није оставио само за себе. Нема ни трунке себичности. Ништа није сачувао за себе

што није постало наше у Њему и у Његовој љубави. Ево, подарио нам је и Пресвету Богородицу да бисмо је имали као уздарје Њему за љубав Његову, да бисмо и ми имали шта Њему да принесемо, а то је Пресвета Богородица. Шта је супротно гордости као извору сваког зла, сваког греха, сваког промашаја, сваког нашег посртања и нашег губитка? Гордост, самољубље, славољубље, среброљубље – све то јесте једно те исто изражено на више начина. То јесте осећање да нам Бог није потребан, да можемо сами, да можемо без Њега, да можемо својом памећу. То је стање у коме само онда када нам не иде како треба помислимо да нам Бог можда може помоћи, а благодарење, славословље, слављење Бога – то нам је нешто неретко страно. Супротно гордости – оно што нас враћа нашој здравој природи, оно што нас враћа Богу, што нас враћа себи – јесте смирење, смирење које се не може стећи без свеукупне посвећености Богу, што не значи одустајање од свакодневног живота, од стваралаштва, од креативности, од бриге да имамо кров над главом, да имамо постељу у којој можемо да се одморимо, да имамо тањир у коме има довољно хране да се нахранимо.

Посвећеност Богу не значи то о чему нам сведочи и данашње Јеванђеље у којем видимо имамо две сестре. Једна служи, приноси све што је потребно да Гост који је дошао у кућу, а то је сам Господ, буде опскрбљен свиме што је потребно да се осећа угодно у кући, у дому двеју сестара, а друга седи код његових ногу и созерцава, удубљује се у тајну Личности која је ту присутна. И жали се ова што служи говорећи: Ја сама прислужујем Теби и замарам се, а моја сестра седи код ногу Твојих и ни у чему не помаже. И Господ одговара: Само је једно потребно, немој да се трошиш на разне стране на много. И неко ће помислити да је довољно да непрестано седимо поред иконе Христове и Њега созерцавамо и не радимо ништа друго. Овде је реч о целовитој посвећености Богу. Овде је реч о молитви. Овде је реч о томе да је човек једно, јединствено и целовито биће и да се не може поделити на спољашње активности и унутрашњи живот, као и да онај који мисли да спољашњим испуњавањем закона Божјег може бити савршен без смирења и без молитве која прожима сваку мисао, сваку реч и свако дело, која је дисање сваког човека који верује. Без молитве ниједно дело, које је посвећено било коме, не може доћи до свог врхунца и до своје пуноће. Дакле, треба и служити, али свако служење ближњем мора бити посвећено Богу најпре. Служење ближњем мора да буде посвећено Богу најпре. Служимо ближњем, јер служимо Богу зато што хоћемо да будемо блажени, не само да слушамо Његову реч, него и да је држимо. Потребно је служење ближњем, учествовање у његовом крсту, његовом распећу и његовом васкрсењу, али то не може бити остварено без сопственог распећа, без свести о томе да све

што чинимо припада Богу и зато служимо једни другима, јер служимо Богу. Служимо Богу показујући и потврђујући своје служење служећи ближњем.

Пресвета Богородица је најбољи могући пример управо тог целовитог, потпуног и читавим својим бићем посвећивања себе Богу. У том предавању Богу стоји супротно ономе што је сурвало човека, супротно гордости, самољубљу, среброљубљу и славољубљу, а то је смирење које нема граница, смирење које подразумева да и онда када не разумемо, када нам ништа није јасно шта се збива у нашем животу, када нема логике по којој треба да отрпимо и претрпимо понеко страдање, гоњење и клевете, јер смо све учинили како треба, по правилима, по закону, по заповестима Божјим и логично би било – по логици овог света – да очекујемо благослов и благодат, да очекујемо лакоћу и угодан живот. Међутим, логика овог света не може да смести у себе логику љубави Божје, јер љубав подразумева жртву и распеће. Она захтева и стрпљење и смирење. Да, важно је да испуњавамо и држимо закон Божји и реч Божју, али да имамо смирења, као и стрпљење, да дочекамо да се Бог пројави онда и на начин на који Он хоће када је то нама најпотребније и када је најбоље за нас, када откривање славе Божје и благодати Његове у нашем животу неће бити искушење које ће нас одвести у самољубље и гордост.

Смирење Пресвете Богородице иде против сваке врсте логике. Оног тренутка када јој се анђео јавио на Благовести и када је саопштио немогуће, када је саопштио несхватљиво, када је саопштио да ће од Духа Светог зачети, било би логично да побегне, било би логично да помисли да је то искушење, јер како може да несместиви Бог буде смештен у утробу људску, како може Онај који је створио свет постати створење, како може Онај што нема ни почетка ни краја бити смештен у време и простор. Међутим, Пресвета Богородица будући да је имала смирење, будући да је држала реч Божју, да је служила и да се молила непрестано, иако не разуме рекла је једноставно: Нека буде по речи Твојој! Сва тајна духовног живота састоји се у томе да све буде по речи Божјој, да све буде по благослову Његовом. Оче наш нека буде воља Твоја... речи које нам је Господ оставио да се њима молимо на то нас позивају.

Нека би Господ дао данас да славећи Ваведење Пресвете Богородице увек имамо Њу као заштитницу, али и као пример за углед, као покретач и да никада не заборавимо то једноставно Нека ми буде по речи Твојој и Слава Ти, Господе, на свему. Слава Ти Господе сада овде међу нама, али слава Ти и на небу и у Царству Твоме где си Један у Тројици Бог, Отац и Син и Свети Дух, амин!

mitropolija.com